

Безсумнівно, використання одного терміну (наприклад, “сніпсет”) замість довгого специфічного визначення (“шматочок комп’ютерної програми, що підлягає повторному використанню”) значно підвищує продуктивність обміну інформацією. Але у сфері інформаційних технологій жаргонна лексика між фахівцями набуває «епідеміологічного» характеру. Між тим, що бачить кінцевий користувач на моніторі та технікою, з якою він працює, пролягають десятки шарів абстракцій, з’являється необхідність спрощення лексики, що у свою чергу сприяє розвитку професійного жаргону. Для пересічного користувача мова розробників ПЗ перенасичена специфічною лексикою. Сюди входять і запозичення з інших мов, і словозміна, наприклад, «аплікація» (готова одиниця ПЗ, що вирішує певну проблему прикладної області). Тоді у слухача складеться враження, що субкультура ІТ користується «викривленою» українською мовою.

Треба мати на увазі, що у більшості своїй професіоналізми чи навіть жаргонізми виникають при потребі донести певну думку без спотворення її первинної сутності до реципієнта. Обмін такими думками проходить на робочому місці, під час виробничого процесу. Співрозмовникам бракує часу для детальних пояснень і використання жаргонізмів є цілком виправданим – думка передається адресату цілісною та коректною.

Специфічні вирази використовуються винятково у вжитку фахівців з ПЗ, тоді як менеджери проєктів та інший суміжний з ІТ персонал не завжди володіє термінологією та розуміє жаргонізми. Це доводить локальність і відсутність «епідеміологічності» явища.

Використання професіоналізмів та жаргонізмів у сфері розробки ПЗ – це досить самобутнє явище через об’ємність самої сфери ремесла та через її глибину. Але, зрозумівши причину цього явища (необхідність оптимізації спілкування під час виробничого процесу) та оцінивши наслідки (перенасичення мовлення представників конкретних професій задля більшої зрозумілості та чіткості в рамках технологічної термінології), можна сміливо сказати, що воно не вплине на подальший розвиток української мови та не має “епідеміологічного” характеру.

*Науковий керівник: Сенчило Н.О.,
канд. філол. наук*

УДК 001.4:81'1:004.4 (043.2)

Герцюк М.М.

Національний авіаційний університет, Київ

ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У СФЕРІ ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

У сучасному світі професія програмного інженера набула великої популярності серед сфери промисловості. Професія стрімко розвивається,

як у своєму практичному, так і в науковому сенсі, а, отже, з кожний днем кількість термінів у галузі збільшується. Це, у свою чергу, актуалізує увагу мовознавців та фахівців з програмної інженерії на проблемах професійної термінології в галузі. Метою роботи став лінгвістичний аналіз проблем професійної термінології у межах професії програмного інженера. Для аналізу стану професійної термінології у сфері програмної інженерії було розглянуто сучасні праці та наукові статті І. Ментинської, Г. Бабія, В. Подоби тощо. Також було проаналізовано деякі роботи студентів аеронавігаційного інституту, які, у свою чергу обговорюють питання стану професійної термінології у сфері авіації, та інтернет-сторінки (зокрема, сайт dou.ua, на якому порушується це питання).

Було виділено такі проблеми професійної термінології програмної інженерії.

- Проблема запозиченості слів. Враховуючи походження інформаційних технологій, велика кількість слів була запозичена з інших мов і процес запозичення триває. Тому існує культурна проблема, вирішення якої може бути створення та введення нових термінів у мову, та включення їх у спеціалізовані україномовні словники.

- Високий рівень відсутності стандартизації вже існуючих термінів. Оскільки дана сфера досить молода, велика кількість країн не має стандартизації цих термінів (Україна також є в складі цих країн), через це можуть виникати деякі незручності при створенні фахової документації, підручників, монографій, статей, наукових робіт тощо. Вирішенням даної проблеми може бути спонукання науково-гуманітарних інститутів, які спрямовані на вивчення української мови на проведення наукової роботи, яка націлена на вивчення наукових робіт у напрямку програмної інженерії, проведення стандартизації цих термінів, та спроби відтворення аналогів, які будуть прийнятні для української мови. Також, даний підхід сприятиме вирішенню проблеми надмірного запозичення слів з інших мов, наприклад, англійської.

- Недостатня кількість спеціалізованих словників. Оскільки на даний час рівень відсутності стандартизації високий, словники даного типу видавалися з малою періодичністю. Вирішенням даної проблеми може бути вирішення проблем запозиченості слів та високого рівня відсутності стандартизації вже існуючих термінів. Це сприятиме створенню спеціалізованих словників в сфері програмної інженерії і розвитку даної термінології.

Вирішення проаналізованих проблем дозволить підвищити рівень культури української мови у даній сфері, зробивши цей напрямок діяльності ще більш популярним у нашій країні, а динамічну систему комп'ютерної термінології – лексично, морфологічно, словотвірною та орфографічно нормованою.

*Науковий керівник: Сенчило Н.О.,
канд. філол. наук*